

Koningin Maxima feliciteert SchuldHulpMaatje

Met een warme en bemoedigende toespraak besloot koningin Máxima onlangs haar bezoek aan SchuldHulpMaatje. "Schuldhulpmaatjes doen belangrijk werk door mensen met geldzorgen onder meer perspectief en nieuwe moed te geven", zei Máxima bij de viering van het eerste lustrum. "SchuldHulpMaatjes zijn deskundige maatjes met een groot hart. U kijkt niet met het oog van een afstandelijke boekhouder, maar met het oog van een begeleider."

In besloten kring sprak koningin Máxima eerst met vrijwilligers en hulpvragers. Daarna nam ze deel aan het tweede deel van het jubileumfeest in de grote zaal van de Hooglandse kerk in Leiden. In haar aanwezigheid zette de voorzitter van SchuldHulpMaatje Nederland, tevens teamleider van Kerk in Actie Binnenland, Carla van der Vlist, de vrijwilligers van het eerste uur in het zonnetje.

Inspiratie

"Weet u wat ik zo goed vind?" vroeg Máxima aan de aanwezigen. "Dat u verder kijkt dan alleen de financiën. U kijkt ook naar mensen: hun sociale omgeving, gezondheid, woonomgeving en hun gezin en kinderen. U geeft mensen perspectief en nieuwe moed. U maakt onze samenleving weerbaar. Zo geeft u ons allemaal inspiratie."

De koningin bedankte de vrijwilligers van de interkerkelijke diaconale organisatie voor hun inzet, ook op het gebied van preventie. Ze wees erop dat veel mensen met schulden zich eenzaam en wanhopig voelen. "U probeert te voorkomen dat het zo ver komt", zei ze. "Hoe eerder u aan de keukentafel zit, hoe beter."

Enorme stimulans

Voorzitter Carla van der Vlist noemde het "bijzonder eervol" dat koningin Máxima "vanuit inhoudelijke betrokkenheid" de lustrumviering bijwoonde. "Dit is een enorme stimulans voor al die mensen die zich belangeloos voor SchuldHulpMaatje inzetten."

Ook Arjan Plaisier, scriba van de Protestantse Kerk, woonde de viering bij. Hij zei tegen de aanwezigen: "Schuld is een last, maar jullie zeggen niet: eigen schuld, dikke bult. Of zoek het maar uit, want je had beter moeten opletten. Daarmee gaan jullie de weg van Jezus, die ons niet afrekent op ons verleden."

SchuldHulpMaatje helpt mensen schulden te boven te komen

Vijf jaar geleden begonnen enkele kerken waaronder de Protestantse Kerk in Nederland gezamenlijk SchuldHulpMaatje. Inmiddels zijn duizenden mensen geholpen om hun schulden onder controle te krijgen.

Geldproblemen

Schulden en armoede zijn ook in Nederland een groot probleem. Met SchuldHulpMaatje kreeg de kerk een instrument in handen om mensen met financiële problemen te helpen. Carla van der Vlist: "Het is een eigentijdse manier om als kerk midden in de samenleving te staan. SchuldHulpMaatje geeft gemeenteleden een vrijwilligerstaak

▲ Koningin Máxima luistert aandachtig naar de verhalen uit de praktijk van SchuldHulpMaatje.

waarmee ze voor andere mensen echt het verschil kunnen maken.”

Het gaat volgens haar bij uitstek om een diaconaal project. “Vrijwilligers begeleiden en coachen mensen zodat ze meer grip op de knip en meer grip op hun leven krijgen. Als er pastorale vragen zijn, hebben de vrijwilligers ook een netwerk waarop ze kunnen terugvallen. Ik weet dat dit soms voorkomt”, vertelt Carla.

Meer dan pleisters plakken

Carla was vanuit Kerk in Actie betrokken bij de oprichting van SchuldHulpMaatje. Momenteel is ze voorzitter van het bestuur. “Er waren twee bewegingen die ervoor zorgden dat het initiatief van de grond kon komen. Er was een sterke wil van katholieke, evangelische en protestantse kant om gezamenlijk, dus interkerkelijk, iets te doen rond schuldenproblematiek. Uit het interkerkelijk armoedeonderzoek van 2010 bleek dat kerken

op het gebied van armoede vooral tijd staken in voedselbanken. Dat kriebelde. Vanuit de verschillende kerken wilden we niet alleen ‘pleisters plakken’, maar sterker dan ooit een stevige maatschappelijke rol spelen. Dat betekent ook naast mensen met schulden gaan staan en proberen hen echt uit hun problemen te helpen.”

Bij het ontstaan van SchuldHulpMaatje werkte de politieke wind mee. ChristenUnie-kamerlid Cynthia Ortega wilde de positie van vrijwilligers bij het armoedebeleid verstevigen. Carla: “Dankzij een motie van haar kwam er budget voor landelijke initiatieven op het terrein van vrijwilligers en schulden. We kregen een mooi bedrag, maar moesten toen wel bewijzen dat we echt toegevoegde waarde zouden leveren.”

(vervolg op pagina 6)

Jimmy wordt door Maatje Esther geholpen zijn schulden te verminderen

Ik heb tumultueuze jaren achter de rug. In oktober 2007 zei mijn ex-partner tegen mij dat ze bij mij weg wilde, na een relatie van 20 jaar. In diezelfde periode kreeg ik problemen op mijn werk, waardoor ik werkloos werd en op zoek naar ander werk moest.

Vanaf januari 2012 begon ik de effecten hiervan te ondervinden. Neerslachtigheid en weinig puf om nog te solliciteren. Ik betaalde mijn rekeningen niet meer. Ik stopte met het open maken van mijn post en zelfs mijn gordijnen bleven de hele dag gesloten. In de loop van de maanden kwamen er steeds vaker poststukken binnen die verwezen naar incassobureaus en stonden deurwaarders onaangekondigd voor de deur. De schulden stapelden zich in rap tempo op. De telefoon werkte niet meer, de tv stond op zwart en het inkomen viel geheel weg. Intussen was mijn WW overgegaan op de Bijstand dus het maandelijkse inkomen was verder verlaagd. Het dieptepunt was toen men kwam om gas, water en licht af te sluiten. Mijn zoon kwam naar me toe. “Papa”, zei hij, “Nu gaat het echt gebeuren waar ik al bang voor was, ze gaan het gas en licht afsluiten”. Nog nooit heb ik een kind en zeker niet mijn eigen zoon, zo hulpeloos, verdrietig en wanhopig gezien, als op dat moment. Nog nooit heeft iets mij zoveel pijn gedaan als deze aanblik van mijn zoon.

De uiteindelijke verandering is er gekomen door een buurvrouw. Toen ze hoorde over mijn problemen vertelde ze over het project SchuldHulpMaatje. Met ongeloof heb ik haar verhaal aangehoord over wat zij voor mij zouden kunnen betekenen. Ik heb me aangemeld en kreeg een Maatje toegewezen. In het eerste gesprek was het aftasten wat ik van het project verwachtte en wat zij mij konden bieden. Ik heb aan een stuk mijn verhaal gedaan en er werd alleen maar geluisterd. Daarna hebben we de post van acht maanden weer op orde gebracht en een nieuw overzicht gemaakt van de ontstane schulden. De kracht van het project ligt in het stimuleren van eigen krachten. Ik bleef verantwoordelijk voor mijn ontstane situatie en voor het plan van aanpak. Bij de uitvoering daarvan kon ik hulp vragen. In de loop van de maanden merkte ik dat mijn eigen oplossend vermogen toenam waardoor ik afspraken kon maken met schuldeisers. Mijn totale schuld is van 28.000 euro gezakt naar 9.000 euro.

In al die maanden vanaf juni 2015 is er door mij en mijn Maatje hard gewerkt om mijn schulden en de achterliggende problematiek aan te pakken. Veelal is financiële schuld niet eens de oorzaak maar het resultaat van harde feiten des levens. Ik heb het geluk gehad dat mij eindelijk de juiste vraag gesteld werd waardoor ik geactiveerd werd om een structurele oplossing te gaan vinden voor mijn problemen, mede dankzij mijn Maatje.

Esther is het SchuldHulpMaatje van Jimmy

Jaren hebben mijn man en ik met onze kinderen in een woongroep gewoond. Dat was een prachtige tijd: optrekken met jongeren die een stabiele omgeving nodig hadden. Hier deed ik ook altijd de financiën. Dat vond ik erg leuk: lekker puzzelen met geld en er zo veel mogelijk uithalen voor de groep. Dus toen Henk, de coördinator van Stichting Zwolle voor Elkaar, vroeg of ik SchuldHulpMaatje wilde worden, was ik gelijk enthousiast. Twee interesses, mensen helpen en puzzelen met geldzaken, kwamen bij elkaar.

Wat mij duidelijk is geworden is dat er veel verschillende soorten schulden zijn en veel verschillende schuldeisers. Veel schulden horen bij de dagelijkse behoeften, zoals ziektekosten, water, gas en licht. Dat zijn andere schulden dan die van bijvoorbeeld postorderbedrijven. Veel mensen leven al van zo weinig mogelijk, maar kunnen door bijvoorbeeld baanverlies en het niet rondkomen van een uitkering niet meer de gewone kosten betalen. Dat vond ik wel een schokkende ontdekking.

Het zijn soms uitzichtloze situaties waarin hulpvragers zich bevinden en dan is het fijn om van betekenis te kunnen zijn en zaken helder te krijgen en weer een beetje hoop te zien bij de mensen. En ik geniet ervan dat ik gelijk aan hen sta en geen hulpverlener ben, je loopt echt samen op.

^ Voorzitter Carla van der Vlist: "SchuldHulpMaatje geeft gemeentelieden een vrijwilligerstaak waarmee ze voor andere mensen echt het verschil kunnen maken."

^ Vrijwilligers van het eerste uur van SchuldHulpMaatje werden door Carla van der Vlist in het zonnetje gezet.

SchuldHulpMaatje anno 2016

In meer dan tachtig plaatsen is momenteel een plaatselijke vereniging van SchuldHulpMaatje actief. In 2014 vonden 13.500 mensen hulp via de website en kregen 4.800 mensen hulp van een maatje. Zestig procent van mensen die door een maatje ondersteund werden, zijn uit de schulden geholpen.

In meer dan tachtig plaatsen is een plaatselijke vereniging van SchuldHulpMaatje actief.

Voor een deel heeft het succes te maken met het soort vrijwilligers dat is aangetrokken. Carla: "Veel vrijwilligers hebben een financiële of maatschappelijke achtergrond. Bovendien krijgen ze een stevige training. We hebben wel eens buikpijn gehad of het vinden van zulke vrijwilligers niet te ambitieus was. Dat bleek niet het geval. In het eerste jaar was er gelijk al een grote groep vrijwilligers, ook mensen van buiten de kerk. Een voordeel voor vrijwilligers is dat de aard van het werk concreet is. Je ziet gelijk resultaat. Ook voor de kerk is het een positieve beweging. Met dit project trekken we nieuwe vrijwilligers aan." ■

Tekst: Maurits van Stuijvenberg

Foto's: Vier de liefde